

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΑ 139	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μουσειακή Αγωγή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Εκπαιδευτικές εκδρομές	2 ή 3 δώρας/ανά εξάμηνο		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ελεύθερης επιλογής Γενικών γνώσεων Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι στόχοι του μαθήματος σε επίπεδο γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα το παρακολουθήσουν:

A. Γνώσεις

- Να μάθουν τι ένα μουσείο με την ευρύτερη έννοια στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- Να προσδιορίζουν τι είναι Τεχνητή Νοημοσύνη και ποια είναι η συμβολή της στα μουσεία και γενικότερα στην πολιτιστική κληρονομιά μέσα από μία ιστορική αναδρομή, αλλά και μέσα από τη διερεύνηση των σύγχρονων προκλήσεων και κινδύνων που ελλοχεύουν.
- Να κατανοήσουν τις θεωρίες μάθησης στο μουσείο ή με το μουσείο στη διαζώσης και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
- Να διακρίνουν τις τεχνολογίες που αξιοποιούνται στα μουσεία με στόχο τη βελτίωση της μουσειακής εμπειρίας.
- Να έρθουν σε επαφή με έργα τέχνης που έχουν δημιουργηθεί από την Τεχνητή Νοημοσύνη.

B. Ικανότητες

- Να επιλέξουν ένα μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα ή κάποια άλλη εκπαιδευτική δράση που προσφέρουν τα μουσεία στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού τους.
- Να πειραματίζονται με μουσειοπαιδαγωγικές μεθόδους και τεχνικές και στην τάξη αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία και τις τεχνολογικές δυνατότητες που προσφέρουν τα ίδια τα μουσεία, αλλά και γενικότερα τα εργαλεία της Τεχνητής Νοημοσύνης σε σχέση με την πολιτιστική κληρονομιά.
- Να οργανώνουν μία επίσκεψη σ' ένα μουσείο αξιοποιώντας τα εργαλεία της Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες και ικανότητες να χρησιμοποιούν και να αλληλεπιδρούν με την ΤΝ.

Γ. Στάσεις

- Να ενισχυθεί η πεποίθηση πως η Μουσειοπαιδαγωγική με τη βοήθεια και των εφαρμογών της Τεχνητής Νοημοσύνης είναι μία επιστήμη που προσφέρει πολλά εργαλεία στον/στην εκπαιδευτικό και γενικότερα στον/στην εν δυνάμει επισκέπτη/πτρία ενός μουσείου.
- Να αποκτήσουν μία θετική στάση απέναντι στην Τεχνητή Νοημοσύνη.
- Να ασκούν κριτική στις προτεινόμενες εφαρμογές, τα εργαλεία και τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης αν χρειάζεται.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Φυσικά ευρύτερος στόχος είναι η συνεργασία μεταξύ φοιτητριών/των και εκπαιδευτικού και η καλλιέργεια ενός ομαδικού κλίματος. Παράλληλα, τόσο κατά τη στοχοθεσία όσο κατά τον σχεδιασμό του μαθήματος λαμβάνουμε υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να αποκτήσει ο/η πτυχιούχος, όπως εκείνες αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και είναι: αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογιών και της απαραίτητης βιβλιογραφίας, εφαρμογή της γνώσης στην πράξη, λήψη αποφάσεων, αυτόνομη και ομαδική εργασία, σχεδιασμός έργων, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος **ΕΠΑ 139 Η Μουσειακή Αγωγή στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης** διερευνάται μέσα από παραδείγματα στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό ο ψηφιακός μετασχηματισμός των μουσείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι η πιο σύγχρονη και διαρκώς εξελισσόμενη τεχνολογία αιχμής που επιτρέπει στις μηχανές να εκτελούν εργασίες που κανονικά απαιτούν ανθρώπινη

νοημοσύνη, όπως η κατανόηση της γλώσσας, η αναγνώριση εικόνων ή η λήψη αποφάσεων. Στο μάθημα εξετάζουμε πώς Τεχνητή Νοημοσύνη και οι υπόλοιπες τεχνολογίες αιχμής εφαρμόζονται στη Μουσειακή Αγωγή (π.χ. παροχή προσαρμοστικών και εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών για τους επισκέπτες με βάση τα ενδιαφέροντα και τις προτιμήσεις τους, δημιουργία δυναμικού και ελκυστικού περιεχομένου για τα εκθέματα, ενίσχυση της προσβασιμότητας και της συμμετοχικότητας της εκπαίδευσης στα μουσεία για άτομα με διαφορετικές ικανότητες, γλώσσες ή υπόβαθρο, η καθώς και η ανάλυση και αξιολόγηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα μουσεία). Η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης για τη Μουσειακή Αγωγή μπορεί να αποφέρει πολλά πλεονεκτήματα τόσο για τα μουσεία όσο και για τους επισκέπτες, όπως η βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας της μουσειακής αγωγής μέσω πιο εξατομικευμένων και ουσιαστικών μαθησιακών εμπειριών, καθώς και η αύξηση της δέσμευσης και της διατήρησης των επισκεπτών με διαδραστικές και καθηλωτικές ευκαιρίες μάθησης. Η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί επίσης να επεκτείνει την εμβέλεια και τον αντίκτυπο της Μουσειακής Αγωγής, καθιστώντας την πιο προσιτή και χωρίς αποκλεισμούς για διαφορετικά και απομακρυσμένα ακροατήρια. Επιπλέον, η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να υποστηρίξει την καινοτομία και τη βιωσιμότητα της Μουσειακής Αγωγής επιτρέποντας την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη χρήση των πόρων και των δεδομένων. Ωστόσο υπάρχουν προκλήσεις και κίνδυνοι (υπεύθυνη χρήση της ΤΝ, διασφάλιση ποιότητας περιεχομένου, εξισορρόπηση του ρόλου της ΤΝ και των ανθρώπινων εκπαιδευτικών) που παρουσιάζονται στο μάθημα για την καλλιέργεια μίας κριτικής στάσης απέναντι σε αυτήν την ολοένα και εξελισσόμενη τεχνολογία. Επιπλέον, είναι σημαντικό να προωθηθεί η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα και η συνεργασία μεταξύ των επισκεπτών και του προσωπικού του μουσείου. Η παροχή κατάρτισης, καθοδήγησης και υποστήριξης μπορεί να συμβάλει στη διασφάλιση της επιτυχίας σε αυτή την προσπάθεια.

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες ενδεικτικές ενότητες: 1. Συζήτηση περί των ορισμών όπως τι είναι η Τεχνητή Νοημοσύνη ποιες είναι οι υπόλοιπες νέες τεχνολογίες αιχμής (όπως το Διαδίκτυο των πραγμάτων, η ρομποτική, η ανάλυση μεγάλων δεδομένων) και πώς εκείνες μετασχηματίζουν τα μουσεία, την πολιτιστική κληρονομιά και τις εκφάνσεις της Μουσειακής Αγωγής. Τι είναι το ψηφιακό μουσείο ή ψηφιακή κληρονομιά και τι σημαίνει ο ψηφιακός μετασχηματισμός των μουσείων. 2. Η ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης και των νέων τεχνολογιών αιχμής στον πολιτισμό και στα μουσεία μέσα από παραδείγματα εφαρμογών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό σε επίπεδο μελέτης, έρευνας και έκθεσης, συντήρησης, εκπαίδευσης, επικοινωνίας, αφηγήσεων αλλά και ανθρώπινης δημιουργικότητας. 4. Η ίδια η Τεχνητή Νοημοσύνη ως καλλιτέχνης αλλά και εκπαιδευτικός στον χώρο των μουσείων 4. Εμβάθυνση στις εκπαιδευτικές δράσεις που προσφέρουν τα ελληνικά μουσεία με την ενσωμάτωση των τεχνολογιών αιχμής δια ζώσης και εξ αποστάσεως. 4. Συζήτηση για τις προκλήσεις και τους κινδύνους της Τεχνητής Νοημοσύνης στον χώρο των μουσείων. 5. Νομικό πλαίσιο. 5 Συζήτηση για τους τρόπους αξιολόγησης και επιλογής των προσφερόμενων εκπαιδευτικών δράσεων των μουσείων που ενσωματώνουν τεχνολογίες αιχμής για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία Χρήση ppt και βιωματικών εκπαιδευτικών τεχνικών διδασκαλίας στην αίθουσα. Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία (ξεναγήσεις και συμμετοχή σε μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα) Εξ αποστάσεως επικοινωνία για αποσαφήνιση ύλης.</p>
---	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>E-class για ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθήματα, ανακοινώσεων σχετικών με το μάθημα και για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες. Διαλέξεις με τη χρήση παρουσιάσεων σε power point, Προβολή video με συναφές εκπαιδευτικό περιεχόμενο, αξιοποίηση του διαδικτύου και των chatbots.</p>																			
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td align="center">4-6</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη στη διάρκεια του εξαμήνου</td> <td align="center">20</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Προαιρετική εργασία</td> <td align="center">10</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις</td> <td align="center">27</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td align="center">100</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	4-6	Μελέτη στη διάρκεια του εξαμήνου	20			Προαιρετική εργασία	10	Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις	27			Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																			
Διαλέξεις	39																			
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	4-6																			
Μελέτη στη διάρκεια του εξαμήνου	20																			
Προαιρετική εργασία	10																			
Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις	27																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100																			
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση με τη μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεων κριτικής σκέψης, αξιολόγησης περιπτώσεων μουσειακών δράσεων για νήπια επισκέψεων ή και σύντομης περιγραφής αξιοποίησης ενός μουσειακού αντικειμένου ή ενός έργου τέχνης στην τάξη. (100 % ή 80%)</p> <p>Προαιρετικές εργασίες ατομικές ή ομαδικές κατά τη διάρκεια του μαθήματος, προσθετικά στην τελική αξιολόγηση (20%). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ρητά προσδιορισμένα στους φοιτητές και προσβάσιμα από την έναρξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας.</p>																			

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Barekyan Kristina, Lisa Peter (2023). Digital Learning and Education in Museums. Innovative Approaches and Insights. Network of European Museum Organizations.

Bernhardt C. Johannes, Sonjia Theil (2024)(eds) AI in Museums. Reflections, Perspectives and Applications. Bielefeld, Verlag.

Chandel Sanjay (2023). How AI is transforming the Museum Visitor Experience. Ανακτήθηκε από: <https://www.linkedin.com/pulse/how-ai-transforming-museum-visitor-experience-chandel-pmp-b-arch->

Cultureid (2023). Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: Ένα ρομπό θα «συζητά» με τους επισκέπτες. LIFO ()<https://www.lifo.gr/now/tech-science/arhaiologiko-moyseio-thessalonikis-ena-rompot-tha-syzita-me-toys-episkeptes>

Fiedler Isabell (2023). AI in Museum Mediation. Forum Kultur Vermittlung. Ανακτήθηκε από <https://forumkulturvermittlung.at/2023/10/01/ai-in-museum-mediation/>

Ericsson Consumer Lab, 2019. 10 Hot Consumer trends 2030. The internet of senses. Ανακτήθηκε από: <https://www.ericsson.com/4ac661/assets/local/reports-papers/consumerlab/reports/2019/10hctreport2030.pdf>

Fourththedesign (2023). Διαδραστικές Εκθέσεις στα Μουσεία-Το Μέλλον. Δημοσιεύτηκε στις 3/2/2023 στην ιστοσελίδα της Εταιρείας Fourththedesign.

Μαξούρα Αλεξάνδρα (2023). Τι είναι η εκτεταμένη, η επαυξημένη, η μεικτή και η εικονική πραγματικότητα; <https://myscience.gr/article/ti-einai-i-ektetameni-i-epayximeni-i-meikti-kai-i-eikoniki-pragmatikotita>

Μολώζη Ελέανα (2022). Από τη σωματοποίηση της μουσειακής εμπειρίας στο Internet of Senses. Museal Blog. Ανακτήθηκε από: <https://museal.gr/technologia/apo-ti-somatopoiisi-tis-mouseiakis-empeirias-sto-internet-of-senses/>

Oonagh Murphy, Elena Villaespesa (2020). AI: A Museum Toolkit. https://themuseumsainetwork.files.wordpress.com/2020/02/20190317_museums-and-ai-toolkit_rl_web.pdf

Pasikowska-Schnass Magdalena, Young-Shin Lim (2023). Artificial intelligence in the context of culture heritage and museums. Complex challenges and new opportunities. Ανακτήθηκε από: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747120/EPRS_BRI\(2023\)747120_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747120/EPRS_BRI(2023)747120_EN.pdf)

Thiel Sonja, Johannes C. Bernhardt (eds) (2024). AI in Museums, Reflections, Perspectives and Applications.

Stynx Lauren (2023). How are museums using artificial intelligence, and is AI the future of museums? Museum Next. Ανακτήθηκε από: <https://www.museumnext.com/article/artificial-intelligence-and-the-future-of-museums/>

Τρούλη Σοφία (2022). Μουσειακή μάθηση και Νέες Τεχνολογίες στην υπηρεσία της σχολικής τάξης. Το παράδειγμα των ελληνικών μουσείων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στο Αναστασιάδης Παν.. *ΤΠΕ, Σχολική εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και Συνεργατική Δημιουργικότητα στο Σχολείο του 21ου Αιώνα*, 301-332. ΕΔΙΒΕΑ. Ανακτήθηκε Από: <https://service.eudoxus.gr/search/file/17/full-108802417.pdf>

Vlachou, E., Deligiannis, I. and Karydis, I. (2023). Museum Education Using XR Technologies: A Survey of Metadata Models. *European Journal of Engineering and Technology Research*. 1, CIE (Dec. 2023), 66–77. DOI:<https://doi.org/10.24018/ejeng.2023.1.CIE.3139>.

Xiaoxia Fan & Jiayin Li (2023) Artificial Intelligence-Driven Interactive Learning Methods for Enhancing Art and Design Education in Higher Institutions, *Applied Artificial Intelligence*, 37:1, 2225907, DOI: 10.1080/08839514.2023.2225907